

**POVZETEK LETNEGA POROČILA
KNJIŽNICE MIRANA JARCA NOVO MESTO
ZA OBČINO ŠMARJEŠKE TOPLICE
ZA LETO 2019**

1. POVZETEK LETNEGA POROČILA KNJIŽNICE MIRANA JARCA NOVO MESTO ZA LETO 2019

Javni zavod Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto (Knjižnica) je ustanovljen in organiziran kot osrednja območna knjižnica za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe za območje, ki ga odreja Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003, 70/2008, 80/2012) in Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/2003).

Knjižnica je varno in ustvarjalno zatočišče obiskovalcev vseh generacij. Storitve in dejavnosti knjižnice v največji meri spodbujajo kreativnost uporabnikov, željo po branju in poglobljenem doživljanju sveta. Trudimo se, da bi imeli uporabniki in obiskovalci knjižnice dostop do naše bogate in raznovrstne knjižnične zbirke tako v knjižnici kot tudi od doma, saj pojmuje knjižnico kot osrednjo ustanovo, ki združuje in povezuje tako ljudi kot tudi različne ustanove.

V celotno knjižnično mrežo novomeške knjižnice je bilo konec preteklega leta vpisanih 4 % več članov v primerjavi z letom prej oziroma 14.331 uporabnikov, kar predstavlja prvo rast članstva po več kot petih letih, ki so matično knjižnico, krajevne knjižnice in bibliobus z namenom izposoje knjižničnega gradiva obiskali 127.255-krat. Skupaj je knjižnica zabeležila 1.211.204 transakcije, v katerih so uporabniki zamenjali 770.321 enot gradiva. Knjižnice na Dvoru, v Dolenjskih Toplicah, Novem mestu, Straži, Škocjanu in Šentjernejem so v letu 2019 organizirale 1.280 prireditev, razstav, vodenih obiskov ali bibliopedagoških dogodkov, ki so se jih udeležili skupaj 44.904 uporabniki vseh starosti. O knjižnici je bilo zabeleženih 845 medijskih prispevkov, ki so bili objavljeni v 56 različnih medijih.

Ključni projekti in dosežki, ki so zaznamovali delo knjižnice v letu 2019, so bili:

- v nasprotju s trendi v slovenskih splošnih knjižnicah se je v celotni novomeški knjižnični mreži povečalo število aktivnih članov;
- dogovor o vzpostavitvi prvega pilotskega projekta 24-urne izposoje v Sloveniji;
- dogovor o vzpostavitvi laboratorija oziroma vozlišča konS za razvoj sodobne raziskovalne umetnosti v Sloveniji;
- dosledno izvajanje varčevalnih in racionalizacijskih ukrepov, s katerimi se je ohranil pozitiven trend poslovanja navkljub občutnemu zvišanju cene energentov.

Knjižnica si je v letu 2019 zadala 27 letnih ciljev, od katerih jih je popolnoma uresničila 19 oz. 70 %. Večina (7 ciljev – 26 %) nedokončanih ciljev je knjižnica izvedla delno uspešno, en cilj oziroma 4 % zastavljenih ciljev pa je ostalo nerealiziranih. Vse delno uspešno in neuspešno izvedene cilje knjižnica prestavlja v leto 2020, in sicer skozi seznam ukrepov za njihovo doseganje ali njihovo spremembo, kjer cilji niso izvedljivi.

V letu 2019 ni bilo nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa knjižnične javne službe.

Knjižnica s svojim delovanjem uspešno posega na področja vzgoje in izobraževanja, vseživljenjskega učenja, gospodarstva ter sociale in zdravstva. Skozi lastno delovanje in sodelovanje z ostalimi institucijami vidno prispeva k razvoju tako knjižnične stroke kot tudi lokalnega okolja. Sredstva iz javnih in nejavnih virov je knjižnica v letu 2019 namenila za celostno izvajanje knjižnične javne službe, ki daleč presega področje kulture oziroma knjižničarstva.

V knjižnici je bilo konec lanskega leta skupaj zaposlenih 46 delavcev. Mestna občina Novo mesto je zagotavljala sredstva za 36 zaposlenih, pet zaposlenih so financirale občine, pogodbene partnerice, tri javne delavce so subvencionirali na Zavodu za zaposlovanje RS, plače dveh zaposlenih pa je krilo Ministrstvo za kulturo.

Tabela 1: Kazalniki uspešnosti in učinkovitosti po procesih v letu 2019

PROCES – KAZALNIK	doseženo 2018	plan 2019	doseženo 2019	indeks 19 / 18	indeks 19 / 19 plan
priprava strategij					
odstotek realizacije finančnega plana	100 %	100 %	99 %	99	99
vodenje kadrov in splošnih zadev					
št. letnih bolniških dni na zaposlenega v breme delodajalca	5,3	5,3	6,5	123	123
št. letnih izobraževalnih dni na zaposlenega	2,4	2,9	4,8	200	166
izposoja knjižničnega gradiva in informacijska služba					
št. izposojenega gradiva (Novo mesto)	751.671	740.000	738.506	98	100
št. aktivnih uporabnikov (Novo mesto)	10.885	10.300	11.419	105	111
št. vseh aktivnih uporabnikov	13.781	13.000	14.331	104	110
izposoja knjižničnega gradiva in informacijska služba v PTK					
št. izposojenega gradiva	97.719	97.000	93.215	95	96
št. aktivnih uporabnikov	1.254	1.250	1.339	107	107
izposoja knjižničnega gradiva in informacijska služba v Mreži KK					
št. izposojenega gradiva	370.988	360.000	379.383	102	105
št. aktivnih uporabnikov	3.249	3.000	3.295	101	110
aktivnosti Službe za domoznanske dejavnosti in Posebnih zbirk Boga Komelja					
št. izposojenega gradiva, posredovanje inform.	1.718	1.600	1.655	96	103
št. enot digitaliziranega gradiva	872	1.750	1.665	191	95
št. obiskovalcev obknjižničnega programa	2.627	2.600	3.226	123	124
št. strokovnih objav	7	5	6	86	120
medknjižnična izposoja					
št. realiziranih medknjižničnih izposoj	830	830	932	112	112
nabava knjižničnega gradiva					
prirast nakupa	8.651	9.500	8.831	102	93
obdelava knjižničnega gradiva					
št. obdelanih enot knjižničnega gradiva	25.071	23.700	26.605	106	112
organizacija prireditev in stiki z javnostjo					
št. prireditev	1.205	1.000	1.280	106	128
št. obiskovalcev prireditev	40.744	40.000	44.904	110	112
št. vseh objav, povezanih s knjižnico	898	800	845	94	106
izločanje in odpis knjižničnega gradiva					
št. odpisanega oz. izločenega gradiva	11.063	12.000	14.675	133	122
e-knjižnica					
št. obiskov spletne strani	232.293	240.000	222.956	96	93
št. všečkov in sledilcev na družbenih omrežjih	2.600	3.100	3.347	129	108
informacijski sistem					
nedelovanje informacijskega sistema	0	0	0	100	100

POJASNILA K BILANCI STANJA

Stanje odpisanosti kaže, da je oprema že 73 % odpisana. V letu 2019 smo nabavili računalniške programe (neopredmetena sredstva) v višini 240,16 €, opremo v vrednosti 11.280,95 € in drobni inventar v vrednosti 6.288,31 €. Nabavo smo financirali iz namenskih sredstev od najemnin na podlagi soglasja MO Novo mesto v višini 3.862,40 €, delno iz namenskih sredstev MO Novo mesto za investicije v letu 2019 (delno so se ta namenska sredstva nanašala na že izvršene nabave v letu 2018), iz izplačane odškodnine zavarovalnice v višini 368,50 €, namenskih sredstev Ministrstva za kulturo za IKT v višini 1.300,00 € ter iz naslova amortizacije tekočega leta v višini 6.288,31 € za nabavo drobnega inventarja. Nabava knjižnega gradiva in periodike se v pretežnem deležu financira iz namenskih proračunskih sredstev, in sicer smo v letu 2019 nabavili za 212.452,11 € knjižnega gradiva in periodike, od tega smo v znesku 4.278,46 € nabavili knjižno gradivo z lastnimi sredstvi – amortizacijo tekočega leta.

POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV

Prihodki

Celotni prihodki so bili v letu 2019 realizirani v višini 1.603.617,43 €, kar predstavlja 7 % več kot leta 2018.

Tabela 2: Prihodki v evrih iz javnih financ v letu 2019 (razčlenjeno po financerjih in vrstah postavk)

financer	knjige	projekti	investicije	plače in mater. str.	skupaj	skupaj brez knjig in investicij
1	2	3	4	5	6=2+3+4+5	7=3+5
država (ministrstva)	75.984	0	1.300	77.000	154.284	77.000
MO Novo mesto	71.707	700	16.054	909.047	997.508	909.747
Občina Dol. Toplice	6.774	0	0	70.003	76.777	70.003
Občina Žužemberk	9.075	0	0	71.921	80.996	71.921
Občina Škocjan	6.391	148	0	73.059	79.598	73.207
Občina Šentjernej	13.804	0	0	112.751	126.555	112.751
Občina Mirna Peč	5.880	0	0	33.834	39.714	33.834
Občina Straža	7.669	0	0	69.038	76.707	69.038
Občina Šmar. Toplice	6.519	0	0	37.513	44.032	37.513
zavod za zaposl., drugi	0	0	0	34.868	34.868	34.868
sredstva EU	0	1.126	0	0	1.126	1.126
skupaj	203.803	1.974	17.354	1.489.034	1.712.165	1.491.008

V primerjavi s predhodnim letom so se povečali prihodki iz javnih financ in tržni prihodki. Med prihodki iz javnih financ so se povečali prihodki s strani občin zaradi povečanja stroškov plač.

Odhodki

Celotni odhodki so bili v letu 2019 realizirani v višini 1.587.980,15 €, kar predstavlja 7 % več kot leta 2018.

V primerjavi s predhodnim letom so se zvišali stroški dela in stroški storitev, ostale vrste poslovnih odhodkov so se znižale. Stroški dela so bili višji zaradi napredovanj, višjih premij dodatnega pokojninskega zavarovanja in višjega zneska regresa za letni dopust.

Poslovni izid

V obračunskem obdobju 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 so bili prihodki višji od odhodkov za 15.637,28 €.

2. POROČILO O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI ZA OBČINO ŠMARJEŠKE TOPLICE ZA LETO 2019

Predstavitev potujoče knjižnice

Potujoča knjižnica deluje v posebej prirejenem vozilu, imenovanem bibliobus, ki obiskuje podeželske kraje in urbane predele, kjer ni stacionarnih knjižnic in kjer je oddaljenost od splošnih knjižnic velika. Vozi od septembra do junija, od ponedeljka do četrтка. Ob petkih urejamo knjižnično gradivo, izpolnjujemo naročila in rezervacije, skrbimo za urejenost vozila in opravljamo ostala dela. V bibliobusu je okrog 7.000 enot gradiva, ki ga redno dopolnjujemo z novim in aktualnim gradivom. V dogovoru s šolami in vrtci v bibliobusu prirejamo tudi bibliopedagoške urice s pravljico.

Povzetek lanskega leta

Delo v lanskem letu je bilo uspešno na več področjih. Rezultati v večini krajevnih knjižnicah kažejo na povečanje števila uporabnikov, izposoje in zanimivih dogodkov za vse starostne skupine. Malo več usklajevanja je bilo potrebno pri nadomeščanju strokovnih sodelavcev. V letu 2019 je bilo teh dni 218. Veselje do branja in dobrih knjig nas je družilo v bralnem klubu »Beremo v temi«, ki ga izvajamo v sodelovanju z Društvom slepih in slabovidnih Novo mesto. Izvedli smo tudi izmenjavo programa za otroke med knjižnicama A. T. Linharta Radovljica, ki je v naši knjižnici ob »dnevu bele palice« izvedla delavnico za osnovnošolce, naša knjižnica pa je gostovala z lutkovno predstavo in Nodijem. Izkazalo se je kot dobra praksa, ki bi jo lahko izvajali tudi z ostalimi splošnimi knjižnicami.

Bibliobus obiskuje dvanajst občin in se ustavi na 66 izposojevališčih. Obiskuje občine Dolenjske in Bele krajine: Črnomelj, Dolenjske Toplice, Metliko, Mirno Peč, Mokronog – Trebelno, Novo mesto, Stražo, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje in Žužemberk. V letu 2019 je bibliobus prevozil 10.282 kilometrov.

Pomembni dogodki, projekti v lanskem letu

POTUJOČA KNJIŽNICA

V letu 2019 smo v Potujoči knjižnici izvajali naslednje dogodke oz. projekte:

1. Čezmejni obiski

Naša posebnost so bili redni čezmejni obiski na Hrvaško v OŠ Žakanje in OŠ Kamanje, ki se izvajajo v sklopu programa obmejnosti v sodelovanju s Knjižnico »Ivan Goran Kovačić« iz Karlovca.

2. Novi postajališči

Na pobudo občine Črnomelj smo odprli dve novi postajališči: Stari trg in Vinica.

3. Redni mesečni obiski otrok iz vrtcev

Sliki 1 in 2: Otroci iz OŠ in vrtca v Dolenjskih Toplicah na obisku

Slika 3: Obisk otrok iz vrtca v Starem trgu

Sliki 4 in 5: Otroci iz OŠ in vrtca v Šmarjeti na obisku

4. Podaljšan čas postanka na postajališču Lutrško selo

Zaradi večjega števila obiskovalcev smo podaljšali čas postanka na postajališču Lutrško selo.

5. Ukinitve postajališča Laze

Zaradi premajhnega obiska smo ukiniteli postajališče Laze v občini Novo mesto.

6. Svetovanje

Udeležba na sestanku, pomoč in svetovanje kolegom posavskih knjižnic pri nabavi novega bibliobusa.

▪ **Novi in aktivni člani**

V letu 2019 smo v Potujoči knjižnici vpisali 119 članov. Aktivnih članov je bilo 1.339. Če je član v izbranem obdobju zamenjal kategorijo članstva ali izposojevališče, je pri vmesnih prikazih statističnih podatkov upoštevan večkrat, v skupnem seštevku statistike aktivnih članov pa samo enkrat.

Tabela 3: Novi in aktivni člani

Aktivni člani	2018	2019
Skupaj	1.254	1.339
Novi člani	77	119

▪ **Kronološki pregled obiska skupin potujoče knjižnice v letu 2019**

- 1. 3. 2019 smo obiskali vrtec Šmarjeta – 150 obiskovalcev
- 8. 3. 2019 smo obiskali Petrov vrtec na Otočcu – 70 obiskovalcev
- 22. 3. 2019 smo obiskali vrtec Mali Slatnik – 40 obiskovalcev
- 5. 4. 2019 smo obiskali vrtec Jana – 30 obiskovalcev
- 10. 5. 2019 smo se udeležili prireditve ob otvoritvi Glavnega trga – 800 obiskovalcev
- 24. 5. 2019 smo obiskali vrtec Brusnice – 120 obiskovalcev
- 31. 5. 2019 smo obiskali vrtec Labod – 125 obiskovalcev
- 20. 9. 2019 smo obiskali vrtec in OŠ Dol. Toplice – 200 obiskovalcev
- 26. 9. 2019 smo obiskali vrtec Pedenjped – 120 obiskovalcev
- 4. 10. 2019 smo obiskali knjižnico Šentjernej – 80 obiskovalcev
- 18. 10. 2019 smo obiskali vrtec Rdeča Kapica – 60 obiskovalcev
- 22. 10. 2019 je bil na obisku v bibliobusu vrtec Stari trg – 19 obiskovalcev
- 24. 10. 2019 smo obiskali vrtec Metka – 90 obiskovalcev
- 8. 11. 2019 so nas v bibliobusu obiskali učenci OŠ Drska – 25 obiskovalcev
- 22. 1. 2019 smo obiskali vrta Videk in Ostržek – 250 obiskovalcev
- 6. 12. 2019 so nas obiskali učenci OŠ Drska – 26 obiskovalcev
- 13. 12. 2019 smo obiskali vrtec Sapramiška – 70 obiskovalcev

Vsak mesec nas na postajališču obiše skupina 31 otrok iz vrtca Žužemberk, 21 otrok vrtca iz Bučke in 17 otrok iz vrtca Bršljin. V letu 2019 je potujočo knjižnico obiskalo 2.965 obiskovalcev prireditev.

▪ **Izposoja**

V letu 2019 je bilo vseh transakcij 93.215.

Tabela 4: Izposoja

Izposoja	2017	2018	2019
Vse transakcije	106.463	97.719	93.215

▪ **Pregled po občinah za leto 2019**

Tabela 5: Statistika Potujoče knjižnice - po občinah

Občina	Število postajališč	Odpriost 2018/2019	Obisk		Gradivo	
	2018/2019		2018	2019	2018	2019
Črnomelj	2	15	/	210	/	1.358
Dolenjske Toplice	3	30	260	223	2.521	2.450
Metlika	5	35	300	368	3.086	2.615
Mirna Peč	5	50	782	806	11.042	10.928
Straža	3	24	149	195	1.521	1.366
Šentjernej brez Zameškega	1	15	123	103	1.390	939
Škocjan	1	20	245	311	2.903	4.487
Šmarješke Toplice	4	43	546	511	6.716	5.969

Trebnje	2	30	310	296	5.125	5.089
Žužemberk	6	91	1.415	1.271	14.369	13.030
Novo mesto	32	300	4.228	4.574	48.314	43.958
Hrvaška (Obmejnost)	2	8	205	183	732	1.026
Skupaj	66	661	8.563	9.051	97.719	93.215

Tabela 6: Statistika Potujoče knjižnice 2019 - skupaj

Statistika	Potujoča knjižnica		
	Plan 2019	Realizacija 2019	%
Vse transakcije	97.719	93.215	95,4
Izposoja na dom	65.464	63.252	96,6
Ves evidentiran obisk	8.563	9.051	105,7
Obisk zaradi izposoje	7.111	7.104	99,9
Aktivni člani	1.254	1.339	106,8
Novovpisani člani	77	119	154,5
Število prireditev	39	47	120,51
Število obiskovalcev	1.736	2.965	170,7

V Novem mestu, dne 28. 2. 2020

Poročilo pripravila:
Irena Muc

Za Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto
Luka Blažič,
direktor